७. ताईस पत्र

दिनांक : १५.१२.२०२१

प्रिय ताई,

सप्रेम नमस्कार.

तुझं पत्र मिळालं; पण मला पत्र पाठवायला उशीर झाला. क्षमस्व! अगं ताई, तुला मी सांगितलं होतं ना, आमची सहल जाणार आहे म्हणून. मागच्या आठवड्यात मी सहलीला जाऊन आलो. कुठे माहितेय? पुण्याला.

खूप धमाल आली सहलीत. 'पुणे तेथे काय उणे' म्हणतात, ते खोटं नाही. पुण्यात एवढी प्रेक्षणीय स्थळं आहेत, की आम्हांला दोन दिवस पुरे पडले नाहीत. थांब, तुला सविस्तर सांगतो. अगं, आम्ही सकाळी दहा वाजता पुण्यात पोहोचलो. लगेचच नाश्ता करून आम्ही 'पुणेदर्शन'साठी निघालो. लालमहाल, शनिवारवाडा पाहिला. लालमहालातून फिरताना छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या पराक्रमाच्या, शौर्याच्या कथा आमच्या बाईंनी सांगितल्या. त्या ऐकत तिथे फिरताना आम्ही इतिहासात जगतो आहोत, असं वाटत होतं. शनिवारवाडा पाहून डोळे तृप्त झाले. केवढा भव्य आहे तो शनिवारवाडा! त्यानंतर आम्ही केळकर वस्तुसंग्रहालय, पर्वती, सारसबाग, महादजी शिंदे यांची छत्री ह्या स्थळांना भेटी दिल्या. पर्वतीवरून पुण्याचा खूप मोठा परिसर नजरेच्या एका टप्प्यात दिसतो. ही ठिकाणं बघता बघता संध्याकाळ केव्हा झाली ते समजलंच नाही, नंतर आम्ही मुक्कामाच्या ठिकाणी गेलो.

दुसऱ्या दिवशी सकाळी आम्ही सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात गेलो. विद्यापीठाचा केवढा भव्य परिसर आहे! आमचे तर पाय दुखायला लागले चालून चालून. तिथली 'आयुका' ही संस्थाही पाहिली. त्यानंतर आम्ही सिंहगडावर गेलो. त्याची भव्यता, तिथली शांतता, निसर्गसौंदर्य आणि या गडाशी जोडलेली तानाजी मालुसरे यांची शौर्यकथा. ही सगळी ठिकाणं पाहून आम्ही भारावून गेलो.

मी पुण्याहून परतल्यावर ठरवलंय, की आपला सगळा इतिहास वाचायचा आणि समजून घ्यायचा. हा माझा नवीन वर्षाचा संकल्प आहे. हे सगळं पाहताना मला तुझी खूप आठवण आली.

तीर्थरुप बाबा व आईला साष्टांग नमस्कार. मी इथे मजेत आहे. माझा अभ्यासही व्यवस्थित चालला आहे. मी तुझ्या पत्राची वाट पाहतो आहे.

तुझा भाऊ,
मयूर.

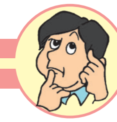

प्र. १. खालील प्रश्नांची एक-दोन वाक्यांत उत्तरे लिहा.

(अ) मयूरने पत्रात ताईला सिंहगडाची कोणती वैशिष्ट्ये सांगितली आहेत?

(आ) मयूरने नवीन वर्षाचा कोणता संकल्प केला आहे?

प्र. २. तुम्ही या वर्षात कोणता संकल्प केला आहे? तो संकल्प करण्यामागील कारणे लिहा.

विचार करा. सांगा.

माहिती घेण्यासाठी किंवा देण्यासाठी अनेक साधने वापरली जातात. माहितीची देवाणघेवाण करण्याची/संवादाची काही साधने खाली दिली आहेत. त्यांतील काही साधने एकतर्फी व काही साधने दुतर्फी माहितीची देवाणघेवाण करतात. त्यांची माहिती मिळवा. एकतर्फी माहितीची देवाणघेवाण करणाऱ्या साधनांपुढे ⟶ अशी खूण करा, तर दुतर्फी माहितीची देवाणघेवाण करणाऱ्या साधनांपुढे ⟷ अशी खूण करा.

उदा., चिठ्ठी ⟶ फोन ⟷

(१) फॅक्स	(४) मोबाईल	(७) वर्तमानपत्र	(१०) मुलाखत
(२) पत्र	(५) आंतरजाल	(८) मोबाईल संदेश	(११) जाहिरात
(३) ई-मेल	(६) रेडिओ	(९) चर्चा	(१२) भाषण

माहिती मिळवूया.

- **आंतरजालावरून महाराष्ट्रातील थंड हवेची ठिकाणे, ऐतिहासिक ठिकाणे, प्रेक्षणीय ठिकाणे यांविषयीची माहिती मिळवा.**

शब्दकोडे सोडवूया.

- **खालील चौकोनातील अक्षरांमध्ये शब्दयोगी अव्यये लपलेली आहेत. उभ्या, आडव्या, तिरप्या पद्धतीने अक्षरे घेऊन शब्दयोगी अव्यये बनवा व दिलेल्या जागेत लिहा.**

ती	नं	स	क	ट
व	ल	त	सा	ठी
र	स	मो	र	पु
न	ह	प्र	खा	ढे
जि	त	मा	गे	ली
क	प	णे	क	ड

● वाचा. समजून घ्या.

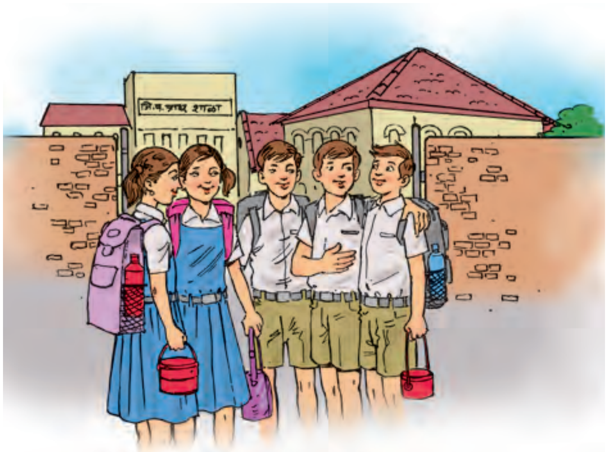

जॉर्डन : अरे, उद्या सर्वांनी माझ्यासाठी थोडा वेळ काढा. मी तुम्हांला पाणीपुरी, ओली भेळ, रगडापुरी, पॅटिस खायला घेऊन जाणार आहे.

नफिसा : का रे, उद्या काही विशेष?

अंजली : अगं, उद्या त्याचा वाढदिवस आहे.

अन्वर : असं काय करताय? बाईंनी परवा सांगितलेलं आठवत नाही का? असं बाहेरचं, उघड्यावरचं अन्न खायचं नाही.

अंजली : हो, हो, त्यामुळे आरोग्याच्या तक्रारी सुरू होतात.

नफिसा : पोटदुखी होते. छातीत जळजळ होते. आपल्या शरीराला जीवनसत्त्वं, क्षार व इतर आवश्यक घटक मिळत नाहीत. त्यांच्या कमतरतेनं अनेक छोट्या-मोठ्या रोगांना आमंत्रण दिल्यासारखं होतं. नकोच ते असलं बाहेरचं खाणं!

निखिल : त्यापेक्षा आपण असं करू. प्रत्येकानं जॉर्डनच्या आवडीचा एक पदार्थ घरून बनवून आणायचा अन् सगळ्यांनी मिळून वाढदिवस साजरा करायचा.

जॉर्डन : ठीक आहे. माझी आई खूप छान केक बनवते. मी तुमच्यासाठी उद्या केक घेऊन येतो.

अंजली : जॉर्डन आम्ही तुझ्यासाठी काय आणणार हे तुला उद्याच कळेल!

● **खालील विधाने चूक (×) की बरोबर (✓) ते रिकाम्या चौकटींत लिहा.**

(अ) जंकफूड खाणे अयोग्य असते. ☐

(आ) आपल्या शरीराला पोषक घटकांची गरज नसते. ☐

(इ) पोषक घटकांच्या कमतरतेमुळे रोगांना आमंत्रण मिळते. ☐

(ई) बाहेरचे, उघड्यावरचे पदार्थ व जंकफूड खाण्याने आरोग्याच्या तक्रारी सुरू होतात. ☐

DH4HNI

चर्चा करा. सांगा.

- रोजच्या जेवणात तुम्ही कोणते पदार्थ खाता?
- दररोज मसालेदार पदार्थ खाल्ल्याने काय होईल?
- मोड आलेली कडधान्ये का खावीत?
- ऋतुमानानुसार येणारी फळे का खावीत?
- बाहेरचे, उघड्यावरचे पदार्थ खाऊ नये, असे आई आपल्याला का सांगते?

शिक्षकांसाठी : विद्यार्थ्यांना विविध विषय देऊन त्यांवर संवादलेखन करायला सांगावे. त्यांचे वर्गात सादरीकरण करून घ्यावे. वरील प्रसंगाचे विद्यार्थ्यांकडून साभिनय सादरीकरण करून घ्यावे.